

Nr 269.

Av herr Nilsson i Antnäs **m. fl.**, om viss ändring av villkoren för åtnjutande av bidrag från statens avdikningsanslag.

Vid 1929 års riksdag behandlades en av Kungl. Maj:t framlagd proposition angående ändring av villkoren för åtnjutande av bidrag från statens avdikningsanslag avseende att undanröja bestämmelsen att statsbidraget beräknades efter olika kvottal, allt eftersom bidraget utgick till företag för torrläggning av odlad jord eller till oodlad sådan.

Riksdagen beslöt också i överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag.

Enligt nuvarande bestämmelser för åtnjutande av statsbidrag från nämnda anslag kan alltså till sådana företag, som avse höjande av alstringsförmågan hos mark med hänsyn till dess utnyttjande såsom åker eller ständig slätter och betesvall, beviljas bidrag till högst hälften av den av Kungl. Maj:t godkända kostnaden såväl för torrlägningsarbetet, teg- eller täckdikning däri ej inberäknad, som ock för undersökningen och förrättningen jämte erforderliga kartor och handlingar med iakttagande tillika, dels att, i den mån båtnadsvärdet överstiger kostnaden, bidraget skall undergå skälig minskning, dels ock att beträffande de undantagsfall, där kostnaden överstiger båtnadsvärdet, bidraget skall beräknas till högst hälften av nämnda värde.

Beträffande nämnda bestämmelse, att bidraget skall reduceras i mån av att den uppkommande båtnaden genom ett torrlägningsföretags utförande överstiger kostnaden för detsamma, synes detta förhållande komma att verka ogynnsamt på de mera räntabla företagen, vilka bliva lidande på bekostnad av de mindre ekonomiska företagen, enär mindre bidrag beviljas till de förra än till de senare, varigenom de sämre räntabla företagen, ehuru de beräknats få mindre vinst, dock erhålla ett större kapital i form av bidrag till förfogande för företagets utförande, vilket torde avskräcka företagarna att igångsätta de mera räntabla företagen.

Vid utförande av torrlägningsföretag i de nordligare delarna av landet kommer mången gång en större areal att vinna båtnad av företaget än som delägarna i detsamma kunna utnyttjas inom en kortare framtid, ehuru företagen få finansiera företaget och blott till en mindre del kunna tillgodogöra sig vinsten av detsamma, vilket synes komma att verka mycket ogynnsamt.

Vid företag, som enligt vattenlagens bestämmelser skola uppdelas i avdelningar, uppkommer även mången gång den olägenheten, att en och samma delägare i företaget kan komma att få deltaga i kostnaderna i olika avdelningar,

vilkas förhållande mellan kostnad och båtnad sinsemellan är helt olika, varigenom olika bidragskvot för statsbidragets beräkning för de skilda avdelningarna kommer att uppstå, så att samma delägare erhåller relativt olika bidrag för sitt deltagande i de olika avdelningarnas kostnader, vilket för honom kommer att synas mycket otillfredsställande och svårfattligt.

Någon kännedom om förhållandet mellan kostnad och båtnad torde icke kunna vinnas förrän vid förrättningens handläggning, varigenom upplysning om den relativa storleken av det statsbidrag, som kan påräknas för utförande av ett företag, ej kan erhållas förrän efter förrättningens avslutande.

Att ett företag med mindre kostnad i förhållande till båtnaden skulle vara mindre betungande för delägarna än ett företag, i vilket kostnad och båtnad bleve tämligen lika, torde bero på delägarnas egen ekonomiska ställning och på hur stor delaktighet de hava i företagets kostnader. Ur nationalekonomisk synpunkt synes det även vara fördelaktigare att gynna sådana företag, som kunna tillföra landet stora vinster i form av ökat värde, än sådana företag, som ur samma synpunkt äro av mindre betydelse.

Därjämte torde, åtminstone vad beträffar större företag, arbetet med beräkning av det på varje delägare inom företaget tillkommande statsbidraget både förminska och förbilliga i någon mån, om den ovannämnda bestämmelsen om bidragets reducering, när båtnaden överstiger kostnaden, bortföller.

Med anledning av vad sålunda anförts få vi hemställa,

att riksdagen ville besluta, att statsbidrag från statens avdiktningensanslag må till företag av Kungl. Maj:t kunna beviljas till högst hälften av den av Kungl. Maj:t godkända kostnaden såväl för torrlägningsarbetet, teg- och täckdikning däri ej inberäknad, som ock för undersökningen och förrättningen jämte erforderliga kartor och handlingar, oavsett om den för företaget beräknade båtnaden överstiger kostnaden för företaget.

Stockholm den 21 januari 1930.

N. E. Nilsson.
O. E. Sandberg.
Reinhold Selberg.

H. Lundström.
P. J. Näslund.
Ewald Lindmark.
O. W. Lövgren.

Ernst Hage.
Jöran Grapenson.
Elof Lindberg.